

2. Eduwiek: samen waar het kan, apart waar nodig

Om elke leerling onderwijs en zorg op maat te bieden, werken vijf partners² in Hoogeveen met elkaar samen onder de naam 'Eduwiek'. Door deskundigheid en faciliteiten te bundelen, versterken regulier en speciaal onderwijs elkaar en krijgen leerlingen waardevolle kansen. Belangrijkste uitgangspunt is: samen waar het kan, apart waar nodig. Karen van Eck was tot voor kort hoofd van het Expertisecentrum Eduwiek, waarin de kennis en expertise van de partners zijn gebundeld.

Een school voor alle kinderen, zonder grenzen tussen regulier en speciaal onderwijs. Die gezamenlijke droom van het Roelof van Echten College en RENN4 ligt aan de basis van het bijzondere onderwijsconcept Eduwiek. Na een jarenlange voorbereiding is Eduwiek

in 2018 een feit: leerlingen van regulier en speciaal onderwijs volgen onderwijs onder één dak (pro, vso cluster 3 en 4, vmbo). Ook op de andere locatie van het Roelof van Echten College (mavo, havo, vwo) wordt het concept toegepast. Totaal gaat het om

2. Roelof van Echten College (pro, vmbo, mavo, havo, vwo), RENN4 (De Atlas vso cluster 4 en De Windroos vso cluster 3), woonzorgcentrum Ambiq, Onderwijscentrum De Twijn, Kentalis.

zo'n 2200 leerlingen. "Doordat de scholen op één onderwijscampus zijn gevestigd, is onze school een afspiegeling van de maatschappij. Daar zijn immers ook geen vakjes en hokjes en lopen we allemaal door elkaar heen."

NIET UITLACHEN

De samenwerkende scholen hebben allemaal een eigen plek, met een eigen ingang en een eigen schoolplein. De praktijkruimtes worden gedeeld, zoals de leskeuken, praktijklokalen voor hout en metaal, de kas, een arbeidstrainingscentrum, een winkel en een simulatiewoonhuis.

Leerlingen krijgen de kans om hun talenten optimaal te ontwikkelen, doordat ze niet 'vastzitten' in één onderwijsleerroute, maar gebruik kunnen maken van verschillende leerroutes en verschillende vormen van ondersteuning. Ook binnen de verschillende leerroutes kunnen leerlingen schakelen. Leerlingen van het regulier onderwijs kunnen schakelen naar het speciaal onderwijs en andersom. Zo wordt er op allerlei manieren expertise uitgewisseld en gecombineerd. "We wisselen onderling leerlingen, kennis en deskundigheid uit, ook met de andere locatie", vertelt Van Eck. "Hierdoor kunnen we elke leerling passende combinaties van onderwijs aanbieden. Een vso-leerling haalt bijvoorbeeld zijn heftruckcertificaat bij het praktijkonderwijs, en een leerling uit het praktijkonderwijs die goed is in Engels, doet mee met de lessen Engels op het vmbo. Ook zijn er vso-leerlingen die reguliere lessen volgen. Dan gaat er zo nodig een vso-docent mee. En afgelopen schooljaar zijn we gestart met een zogenoemde 'structuurklas' voor leerlingen die met extra ondersteuning mogelijk kunnen instromen in een reguliere havo/vwo-klas. Hier wordt de expertise van RENN4 ingezet."

De leerlingen houden zich niet of nauwelijks bezig met onderlinge verschillen en gaan over het algemeen op een positieve manier met elkaar om, ongeacht het niveau en de ondersteuningsvraag. Niet dat dat altijd vanzelf gaat, want docenten zetten daar bewust op in, vertelt Van Eck. "Als vmbo-leerlingen bijvoorbeeld

lachen om een leerling met het syndroom van Down, dan grijpt de docent zo'n voorval aan om leerlingen uit te leggen wat we verstaan onder 'respectvol met elkaar omgaan': je mag wel lachen als een leerling met het syndroom van Down iets grappigs zegt of doet, maar je mag hem niet uitlachen. Het wordt voor de leerlingen steeds meer de norm dat iedereen gelijkwaardig met elkaar omgaat. Je ziet ook dat leerlingen van elkaar leren en zich aan elkaar optrekken."

KRUISBESTUIVING

Eduwiek heeft een expertisecentrum ingericht, waar alle kennis en expertise van de partners is gebundeld. Zo verzorgt het expertisecentrum onderwijsarrangementen voor leerlingen (vso en regulier) die extra ondersteuning nodig hebben, en zijn er zogenoemde 'schakelbegeleiders' die vso-leerlingen begeleiden bij de instroom in regulier onderwijs. De schakelbegeleider zorgt er tevens voor dat docenten goed worden voorbereid als ze een (vso)leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte in de klas krijgen. Zo weet de docent wat van hem of haar wordt verwacht en welke pedagogische ondersteuning de betreffende leerling nodig heeft.

Want dat is de tweede pijler van het expertisecentrum: ondersteuning en scholing van docenten. "Docenten spelen een cruciale rol", zegt Van Eck. "Zij maken het verschil. Niet alle docenten waren meteen even enthousiast over het concept. Daar is veel in geïnvesteerd. Om elkaar en elkaars onderwijs en expertise beter te leren kennen, is er bijvoorbeeld een gezamenlijke conferentie georganiseerd en hebben leraren van verschillende onderwijstypen elkaars lessen bezocht. Deze kruisbestuiving en kennisdeling worden nog steeds gestimuleerd. Inmiddels is ons onderwijsconcept verweven in ons aannamebeleid: wie hier wil werken, moet de visie onderschrijven en moet het boeiend vinden om ook te werken met leerlingen die extra ondersteuningsbehoeften hebben."

Docenten kunnen rekenen op ondersteuning en hebben volop professionaliseringsmogelijkheden, want het expertisecentrum verzorgt allerlei inhoudelijke scholingen. Krijgt een team bijvoorbeeld een leerling van Kentalis, dan kunnen de docenten een cursus 'slechthorendheid' volgen. Of heeft een leerling een taalontwikkelingsstoornis, dan is er een daarop toegespitste training voor docenten.

Niet alleen docenten, ook veel ouders vonden het spannend dat de scholen zo intensief gingen samenwerken. Het is belangrijk geweest dat de ouders van het begin af aan zijn meegenomen in de ontwikkelingen. Ze kregen veel ruimte om vragen te stellen, zorgen te delen en er zijn extra ouderavonden georganiseerd. Inmiddels zijn de ouders positief over de samenwerking: ze zien wat het doet met hun kind en ze beseffen dat het hun kind meer ontwikkelingsmogelijkheden geeft.

VEEL ENERGIE

De partners hebben afspraken vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst en een beheersovereenkomst, maar wat volgens Van Eck cruciaal is voor het succes van Eduwiek, is dat de bestuurders het organisatiebelang consequent ondergeschikt maken aan de visie. "Concreet betekent dat: we doen eerst wat goed is voor de leerling en we kijken daarna hoe we het financieel regelen. Het geeft ontzettend veel energie dat er niet bij ieder plan of initiatief van tevoren wordt gesteggeld over de vraag wie wat gaat betalen. Want dat kan ontwikkelingen behoorlijk remmen."

TIPS

- Besteed veel aandacht aan het formuleren van een gezamenlijke visie en stel deze bij elke nieuwe ontwikkeling/plan voorop.
- Investeer in ouders; neem hen van het begin af aan mee in de ontwikkeling.
- Bundel de kennis en expertise van de verschillende partners en zet deze optimaal in.

MEER INFORMATIE

Albert de Boer
a.deboer@rvec.nl

[www.rvec.nl/home/onze_school/
onderwijsconcept eduwiek](http://www.rvec.nl/home/onze_school/onderwijsconcept_eduwiek)

